

Posudek na magisterskou diplomovou práci z jazyka anglického

Květa Podhajská

**ČASOVÝ POSUV V SIMULTÁNNÍM TLUMOČENÍ Z ANGLIČTINY
DO ČEŠTINY A JEHO ZÁVISLOST NA TYPU TEXTU
(Time Lag in Simultaneous Interpretation from English into Czech
and its Dependence on Text Type)**

UK FF ÚTRL, Praha květen 2007

Diplomová práce Květy Podhajské, která má charakter teoreticko-empirické studie, je založena na experimentálním výzkumu proměnlivosti délky časového posuvu při simultánním tlumočení (ST) z angličtiny do češtiny v závislosti na typu textu. Tato práce navazuje na DP Ivany Pavlíčkové (2004), která se také zabývala závislostí časového posuvu na typu textu, a to na francouzsko-českém materiálu. Návaznost ale nespočívá v pouhé replikaci její práce. Cílem bylo posunout poznání dané závislosti – rozšířit počet zkoumaných subjektů, tak aby mohl postupně vzniknout větší soubor i s větším počtem jazykových kombinací, kde by bylo možné srovnat výsledky. Kvůli porovnatelnosti obou prací použila diplomantka v experimentu obdobné podmínky jako v experimentu I. Pavlíčkové (např. volba jednotky pro měření časového posuvu – jednotka smyslu dle M. Ledererové).

Diplomová práce má 110 stránek (+ přílohy) a je rozdělena do dvou částí: teoretické a empirické. V teoretické části diplomantka nejdříve podává stručný přehled stavu zkoumané problematiky (tj. simultánního tlumočení), dále se velmi fundovaně věnuje časovému posuvu a dosavadnímu výzkumu tohoto mechanismu a nakonec krátce charakterizuje připravené a spontánní projevy. V této souvislosti oceňují spektrum prezentovaných názorů a prací zabývajících se časovým posuvem.

V empirické části popisuje K. Podhajská přípravu a realizaci experimentu a poté provádí analýzu jeho výsledků. Definuje výběrový soubor (skupina studentů PTA a čerstvých absolventů PTA: celkem 12 subjektů) a výběr úseků projevů, které jsou analyzovány, podrobně popisuje organizaci experimentu a porovnává svůj výzkum s obdobnými výzkumy jiných autorů (zejména přiřazování ekvivalentních úseků). Diplomantka pro svůj experiment ST velmi vhodně zvolila konkrétní připravený a nepřipravený projev od stejného řečníka. Tím dosáhla větší homogenosti analyzovaného materiálu a zbavila se jedné obvyklé proměnné. Pozitivně hodnotím vysoký počet subjektů i celou přípravu a organizaci experimentu a zejména pak zpracování jeho výsledků, tj. analýzu a prezentaci výkonu tlumočnicků a měření průběhu časového posuvu (právě vývoj, tendence a trendy časového postupu byly hlavním předmětem zkoumání). Bylo by zajímavé se také eventuálně pokusit vysledovat korelaci mezi počtem nepřetlumočených jednotek a časovým posuvem (délkou, kolísáním apod.). Diplomantka pracuje s moderní výpočetní technikou a pro analýzu používá softwaru Cool Edit. Data získaná měřením shrnuje do tabulek a vypočítává časový posuv. Ten pro větší přehlednost a informační úplnost znázorňuje i graficky. Autorka provádí statistické výpočty, které umožňují vyhodnotit získané výsledky a zobecnit je. Opět se ukazuje, jak je důležité k tlumočnické problematice přistupovat interdisciplinárně a využít při zpracování tématu i znalostí z jiných oborů (matematická statistika). Vzhledem k velikosti výběrového souboru a poměrně velkému počtu naměřených údajů (přibližně 60 jednotek u každého tlumočení) mají

výsledky dobrou vypovídací hodnotu. Statistika dále umožnila diplomantce získat informace, které nebyly základním cílem jejího výzkumu, nicméně se k časovému posuvu u různých typů textů úzce vztahují - stanovení intervalů, ve kterých se časový posuv nejčastěji pohybuje, maxima a minima posuvu atd. Výsledky diplomantka ověřovala hypotézou, kterou si stanovila na začátku svého výzkumu. Její hypotéza, předpokládající kratší časový posuv u připraveného projevu, se potvrdila, stejně tak jako se potvrdil názor, že časový posuv je ovlivněn mimo jiné i přístupem tlumočnicka. Diplomantka se snažila o striktně objektivní přístup, a proto - jak je již uvedeno výše - analyzovala časový posuv z několika hledisek - u jednotlivých tlumočnicků a jednotlivých projevů a poté u celého výběrového souboru. Výsledky pak zpracovala graficky, statisticky, do tabulek - protože každý způsob zpracování upozornil na jiné charakteristiky proměnné, nechal vyniknout jiné odlišnosti.

Práce Květy Podhajské splňuje všechny náležitosti magisterské diplomové práce, je jasně, srozumitelně a poctivě napsaná. Při zpracování tématu postupovala diplomantka samostatně a prokázala, že do analyzované problematiky skutečně pronikla, rozumí jí a je schopna jednotlivé úvahy, poznatky a názory utřídit, předložit a systematizovat.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **výborně**. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

Doc.PhDr.Ivana Čeňková, CSc.

Praha 25.5.2007